

Afyonkarahisar Şehirsel Alanında Meteorolojik Farklılıklar ve Kentsel Planlama

Meteorological differences and urban planning in Afyonkarahisar urban area

Mehmet Ali Özdemir¹, Okan Bozyurt^{*1}

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Öz: Kentsel yapıların örüldüğü, konutların bir duvar gibi yükseldiği, geniş asfalt yolların inşa edildiği, toprak zeminlerin yerini asfalt yolların aldığı kent alanlarında bölgesel klima içinde şehir iklimi ortaya çıkmıştır. Çatı örtüleri renk ve desenleri albedoyu etkilemiş, egzoz emisyonu, fosil yakıt kullanımı ve artan sanayi faaliyetleri kentlerde atmosfer bileşenlerini değiştirmiştir. 2000 yılı sonrasında Afyonkarahisar'da şehirsel alan hızla büyümüş, özellikle kent merkezi ile hemen yakınındaki yeni iskan alanlarından üniversite yerleşkesi arasında 8 km çaplı bir alanda meteorolojik farklılıklar ortaya çıkmıştır. Şehir merkezi ile periferik arasında iki meteoroloji istasyonu verileri analiz edilmiş, karşılaştırmalar yapılarak meteorolojik farklılıklar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmelere göre, sıcaklık ve yağış gibi önemli iklim elemanları Afyonkarahisar merkez ve Ahmet Necdet Sezer kampüsünde ciddi farklılıklar göstermektedir. Şehir merkezine ait yağış değerlerinin oranı kampüsün yağış oranlarından daha yüksektir. Aynı şekilde şehir merkezinin sıcaklık değerleri kampüsün sıcaklık değerlerinden daha yüksektir. Bunların dışında rüzgâr, donlu gün sayıları gibi diğer iklim elemanlarında şehir merkezi ve kampüs arasında ciddi farklar mevcuttur. Bu çalışmada, Afyonkarahisar kentsel alanında hava kirliliği ve kentsel yeşil alanlar gibi şehir planlamaya ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Şehir klimatolojisi, Afyonkarahisar iklimi, Meteoroloji, Şehirleşme

Abstract: Urban Climate appeared in urban area where urban buldings are built, residences are improved like a Wall, large asphalt roads are made and asphalt roads are in placed instead of soil ground. The colour and patterns of roof covers affected albedo, exhaust emision, fossil fuel use and growing industrial activies changed atmospheric components in cities. Urban area in Afyonkarahisar growed sharply after the year 2000, meteorological differences appeared in particularly between urban center and kampus of new settlements area in near hear. The distance between urban center and campus is approximately 8 km. The data of two meteorological stations have been analysed between city center and peripheric. And meteorological differences have been evaluated by making comparisons. According to these evaluations, important climate elements such as temperature and precipitation, Show serious differences between the center of Afyonkarahisar and Ahmet Necdet Sezer campus. The ratio of Precipitation value of city center is higher than the ratio of precipitation value of campus. And the temperature value of city center is also higer than the temperature value of campus. Apart from this, there exist serious differences in the other climate elemnts such as wind frost day numbers between city center and campus. In this study, Suggestios about urban planning such as air pollution and urban green field have been made.

Key Words: Urban Climatology, Afyonkarahisar's Climate, meteorology, urbanization.